

Notă informativă la proiectul hotărîrii Guvernului pentru aprobarea proiectului de lege pentru modificarea unor acte legislative
1. Denumirea autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului
Proiectul menționat supra este elaborat de către Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului și reflectă modificarea Legii nr. 1100-XIV din 30 iunie 2000 cu privire la fabricarea și circulația alcoolului etilic și a producției alcoolice și a Codului contravențional al Republicii Moldova nr. 218/2008 cu scop de a exclude concurența neloială în domeniul produselor alcoolice și de a asigura transparența și trasabilitatea în activitatea sectorului alcoolului etilic și al producției alcoolice.
2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ și finalitățile urmărite
Elaborarea proiectului respectiv reiese din necesitățile sectorului și are drept scop crearea premiselor pentru dezvoltarea sustenabilă a sectorului. Prin proiectul de lege nominalizat se preconizează operarea unor modificări și completări, unele din ele de ordin general, cum ar fi clarificarea a tot ce este alcool etilic și distilate, introducerea unor noțiuni de bază dar și excluderea unor bariere impuse în calea comerțului și a progresului producătorilor prin aplicarea de noi tehnologii, spre exemplu în domeniul îmbutelierii.
3. Descrierea gradului de compatibilitate pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene
Proiectul dat nu constituie obiectul unei armonizări a cadrului normativ național cu cel al Uniunii Europene.
4. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi
Lipsa unei clasificări deseori lasă loc pentru interpretări eronate ale prevederilor actelor normative aferente domeniului care, în mare parte, nu sunt în favoarea actorilor din sector. Și, pentru a exclude posibilitatea apariției unor clauze se propune completarea legii cu produsele care trebuie atribuite alcoolului etilic și distilatelor, precum și cu unele noțiuni care, pînă la momentul actual, nu au fost prevăzute în nici un act normativ (băutură slab alcoolică, băutură cu un conținut redus de alcool), dar și care, în opinia elaboratorului, pentru a avea un lanț clar și explicit, trebuie să se regăsească într-un singur act normativ (alcool etilic de origine agricolă rectificat și distilat de origine agricolă). Iar, odată cu înregistrarea primelor indicații geografice în domeniul băuturilor alcoolice, se propune de indicat și mențiunea respectivă în actul normativ modificat (introducerea art. 6¹). Urmează să menționăm că, la zi, nu există acte naționale, ce ar reglementa „băuturile slab alcoolice” și „băuturile alcoolică cu un conținut redus de alcool”, acestea fiind produse, certificate și comercializate după un șir de standarde ale altor țări (în mare parte ale FR) adoptate în Republica Moldova. Din acest motiv, venim cu propunerea de a include aceste noțiuni noi și, avînd temei juridic, urmează să elaborăm documentul în care va fi specificată reglementarea acestor domenii (proiectul este elaborat și prezentat sectorului și IȘPHTA pentru o primă analiză). La fel, se propune excluderea din actul normativ respectiv a tuturor prevederilor ce țin de „dopul cu dispersie” - noțiune, condiții de aplicare și de testare a acestora. Menținerea în continuare a obligativității de aplicare, la îmbutelierea produselor alcoolice tari ce urmează a fi plasate pe piață moldovenească (produs autohton și din import), a dopului cu dispersie, împiedică agenții economici din Republica Moldova, să fie competitivi pe piață, deoarece nu se cunoaște altă practică în lume care ar aplica dopul cu dispersie.

Totodată, pe marginea acestui subiect, solicităm să se expună organele competente de expertiză, deoarece Ministerul a consultat această propunere cu producătorii naționali (organizând și o masă rotundă) însă, aceștia, nu prea au fost receptivi și, din opt producători invitați, a venit doar unul, iar, la solicitarea electronică au răspuns doar trei (materialele se anexează).

Un subiect important, ce urmează examinat, este și dificultățile întâlnite în activitatea instituțiilor de stat, legate de lipsa de date aferente domeniilor reglementate de Legea nr. 1100/2000. Unica sursă de informare sunt datele Biroului Național de Statistică prezentate, în opinia noastră, foarte târziu (pentru anul 2017 am primit datele în iunie 2018) iar, ultimii 2-3 ani, datele despre producerea și comercializarea alcoolului etilic lipsesc. Astfel, am întâlnit dificultăți, în executarea atribuțiilor de serviciu, spre exemplu, la justificarea cotei de alcool etilic exportată în UE, solicitate de MEI (riscul prezentării datelor eronate deoarece, din lipsa de timp pentru executare, datele au fost colectate verbal la telefon). Un alt exemplu, este informația solicitată de MAEIE, despre producerea alcoolului etilic destinat producerii combustibilului și, din nou, lipsa de date, inclusiv și la BNS (însă, din surse neoficiale, este cunoscut că cel puțin un agent economic din RM produce și exportă astfel de alcool). Includerea (completarea legii cu litera c¹ în art. 4 și respectiv cu Articolul 7¹) în proiect a obligativității prezentării „declarației de circulație” este de importanță majoră și pentru elaborarea prognozelor de dezvoltare a sectoarelor, solicitate pentru elaborarea și prezentarea la începutul fiecărui an calendaristic, dar și pentru activitatea organelor implicate în controlul de stat. „Declarația de circulație” va cuprinde date despre stocul la începutul anului, producerea, comercializarea și stocul la finele anului pentru fiecare categorie de produs. Din această propunere a reieșit și completarea Articolului 285 din Codul contravențional.

Proiectul respectiv vine și cu scopul excluderii unor prevederi care, în opinia elaboratorului, și-au pierdut actualitatea. În scopul protecției mediului, propunem excluderea lit. g), alin. (2), art. 5. Iar, odată cu desfășurarea reformelor de reorganizare a administrației publice centrale Ministerul nu mai are în subordine entități care ar fi împuternicite cu funcții de evaluare a calității și control de stat în domeniile reglementate de Legea nr. 1100/2000. Din acest motiv, venim cu expunerea Capitolului 7 în redacție nouă, pentru a da o claritate referitor la „calitate” și „siguranță (inofensivitate)”. Astfel, „calitate” înseamnă că un produs prezintă anumite caracteristici fizico-chimice (alcoolul, zahărul, acizii, dioxidul de sulf etc.) și indici de inofensivitate (metalele grele) iar valorile acestora sunt stabilite în actele normative actuale și care urmează a fi elaborate, pentru punerea în aplicare a prezentei legi. Totodată siguranța produselor urmează a fi asigurată nu doar prin analize de laborator ci și prin respectarea condițiilor de igienă prescrise în legislația din domeniul alimentar, în sensul Legii nr. 306/2018. La fel, urmare a reformelor, urmează de ajustat și Capitolul 3 deoarece multe atribuții și drepturi (ce erau specificate separat pentru mai multe organe agilitate) au trecut la ANSA și, printr-un și de modificări, numărul autorităților au fost reduse dar competențele nu au fost comasate, repetându-se în mai multe articole.

Propunem și excluderea unor repetări, care îngreunează textul legii. Spre exemplu prevederile lit. e), alin. (2), art. 17² ce se regăsesc în alin. (1) din același articol sau prevederile alin. (4) din art. 25, ce se regăsesc în prevederile art. 17¹ sau, restricțiile din art. 22 ce se regăsesc în art. 5 „Restricții”.

Prevederile art. 20 din legea actuală sunt depășite de timp, scopul acestei prevederi nefiind atins – propunem, pentru a nu îngreuna textul legii, abrogarea acestuia.

Excluderea articolului 21 din legea prenotată este argumentată prin faptul că prevederile acestuia vin în contradicție cu art. 3, alin. (2), lit. b) din aceeași lege care prescrie

că condițiile Legii 1100/2000 nu se răsfrâng asupra fabricării producției alcoolice în condiții de casă, fabricate pentru consum personal. Excluderea acestui articol nu va interzice fabricarea producției, pentru consum personal, în condiții de casă, acesta fiind un domeniu nereglementat. Totodată, în cazul în care persoana fizică, intuiește să comercializeze produsul fabricat (vinul), atunci acesta urmează să se conformeze cerințelor stabilite în actele normative ce reglementează domeniul (dotarea cu utilaj, asigurarea calității produsului, înregistrarea în Registrul vitivinicol) fiind luat în evidență de către organele statului.

Propunerile de modificare ale articolului 24 sunt impuse și de constrîngerile agenților economici, în ceea ce ține de verificarea calității producției alcoolice de către o singură instituție dar și de reorganizarea ÎS „Centrul Național pentru Verificarea Producției Alcoolice” și au drept scop excluderea acestora.

Prin modificările respective se propune de a aduce în concordanță prevederile art. 28, cu cele ale art. 13, alin. (2¹), lit. a), care au fost introduse prin modificările operate recent. Iar modificarea art. 33 reiese din expunerea Capitolul 3 în redacție nouă – drepturile organelor abilitate au fost trecute în acest articol, deoarece prevederile art. 33 se refereau la activitatea Serviciului Standardizare și Metrologie (verificarea comerțului inclusiv cu amănuntul).

5. Fundamentarea economico-financiară

Implementarea prezentului proiect nu necesită cheltuieli financiare din bugetul de stat.

6. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare

Urmare adoptării modificărilor propuse, pentru punere a în aplicare a legii, va fi necesară modificarea unor acte normative (HG nr. 317/2012 cu privire la aprobarea Cerințelor privind definirea, descrierea, prezentarea și etichetarea băuturilor alcoolice; HG nr. 1068/2013 pentru aprobarea Regulamentului privind modul de organizare și procedura de evaluare a calității producției alcoolice prin metoda organoleptică), abrogarea unor ordine ale organului central de reglementare (Ordinului MAIA nr. 87/2014 cu privire la aprobarea Regulamentului Comisiei de expertiza a dopurilor; Ordinului MAIA nr. 06/2014 cu privire la Comisia centrală de degustare pentru evaluarea calității producției alcoolice prin metoda organoleptică) și elaborarea, promovarea și aprobarea de către Guvern a unui nou act normativ ce va reglementa „băuturile slab alcoolice” și „băuturile alcoolice cu un conținut redus de alcool”. De aceea, prin Art. II din proiect se propun 12 luni, în care Guvernul va executa acțiunile respective.

7. Avizarea și consultarea publică a proiectului

Proiectul urmează a fi înaintat pentru avizare Ministerului Economiei și Infrastructurii, Ministerului Finanțelor, Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale, Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor, Agenției de Stat pentru Proprietate Intelectuală și supus expertizei de către Centrul Național Anticorupție și Ministerul Justiției. La fel proiectul urmează a fi supus expertizei de către Grupul de lucru al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător.

În scopul respectării prevederilor Legii privind transparența în procesul decizional, proiectul de lege, poate fi accesat pe pagina web a Ministerului Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului (www.madrm.gov.md), la rubrica "Transparență decizională - Proiecte de documente" și pe portalul guvernamental www.particip.gov.md.

Secretar de stat,
Vasile LUCA
/semnat electronic/